

Csoportbeszámoló

A WEXEdu Alapítvány
ERASMUS+ KA1 VETPRO project 2020-2021
(2020-1-HU01-KA102-077840)
Munkatársak külföldi továbbképzése
projekt címe: „Developing entrepreneurial skills in vocational education”
Célország: Riga, Lettország
Fogadó intézmény: Riga Art and Media School
Az utazás dátuma: 2022. 02.28-03.06.

Részvevők:

Bogó Krisztina (Jelky András Iparművészeti Szakgimnázium, szaktanár),
Farkas Viola (Jelky András Iparművészeti Szakgimnázium, szaktanár),
Horváth Ildikó Mária (Jelky András Iparművészeti Szakgimnázium, szaktanár),
Lukácsné Németh Klára (Váci SzC Petzelt József Technikum és Szakképző Iskola-Szentendre)
Molnár Mária Virág (Jelky András Iparművészeti Szakgimnázium, szaktanár),
Páljános Erzsébet (Jelky András Iparművészeti Szakgimnázium, szaktanár),
Szabó Kristóf (Jelky András Iparművészeti Szakgimnázium, szaktanár),
Szekeres -Joó Eszter (Váci SzC Petzelt József Technikum és Szakképző Iskola-Szentendre, szakmai igazgató)

1. Nap -2022. febr.28.hétfő

Érkezés Rigába, repülőtéren külön busszal vártak, ahonnan a szállásra vittek

A szállás: **Rixwell Old Riga Palace Hotel**, címe: Minsterejas street 8/10

A csoport közösen vacsorázott, a hotel közelében lévő O’PAPS Pubban, ahol a további estét töltöttük: vacsoráztunk és megbeszéltük a napi látnivalókat, élményeket.

2. Nap- 2022. márc.1.kedd

8.30-kor találkoztunk Agnese Augstkalna-val a RMMT képviselőjével a Hotel aulájában.

Látogatás az iskolába,**Riga Art and Media School (RMMT)**. Itt bemutatták Krisztina Uzbeka-t RMMMT képviselőként. RMMT iskolai prezentáció meghallgatása után egyeztettük a további programokat. Mi is bemutattuk iskolánkat, beszéltünk a két rendszer közötti egyezésekről és különbségekről. Szeminárium Vállalkozói készségek fejlesztése a szakképzésben oktatás (a személyzet/fogadó iskola és az iskola részvételével tervezés; munkatapasztalattal rendelkező hallgatók és azok vezetői; volt hallgatók, akik saját céget alapítottak /Az idej gyakorlat előnyei és hátrányai stb.)

Morozov & Son:

Ellátogattunk taxival az iskolájuk egy külsős gyakorlati helyére, egy bútorüzembe **Morozov & Son**, ahol megismerkedtünk a gyártás folyamatával, modern technológiákkal. Nagyon nívós, csúcstechnológiával elkészített luxusbútorokat láthattunk, az alumíniummal könnyített bútorlapok technológiája, a nagyon szép mintázatok kialakítása, a strukturált felületek lenyűgöztek bennünket.

A finom ebédünk az **RMMT** iskola menzáján volt, ahol az ebédlő minden egyes berendezési tárgyát az iskola tanulói készítették. Teljesen meglepett bennünket az egészséges életmódhoz tartozó sok zöldséges és halas menü, melyek közül választani lehetett, hogy még egy vegetáriánus is talál teljes értékű ebédet magának egy iskolai menzán. Ebéd után megtekintettük az iskolát, a szaktantermeket.

Riga Art and Media School (RMMT):

Agnese Augstkalna, és Krisztina Uzbeka közösen körbevezettek minket az iskola épületében.

Megtekintettük a textiltervező-, és szövőműhelyeket, valamint a fa-, és fémmegmunkáló műhelyeket. A szaktantermek berendezése, mérete kiválóan igazodik a benne oktatók szakma igényeihez. Egyaránt megtalálhatóak benne a tervezéshez, és kivitelezéshez szükséges eszközök-, gépek. A divattervezők szaktantermében a nagy tervezőasztalon kívül szabóbabák, varrógépek, ipari vasalók, is helyet kaptak. A teremben a diákoknak lehetősége nyílik számítógépes mintatervezésre is. A diákokat önálló munkavégzésre tanítják.

Minden szak műhelyei az adott szakma igényeinek megfelelő legkorszerűbb berendezésekkel vannak felszerelve. A termekben minden diák számára külön tároló rekeszek érhetők el.

A második évfolyamon a bútorműves diákoknak év végére önállóan el kell tudniuk készíteni egy bútort. Sok diplomát újítanak fel a fa- és fémműves diákok.

Az iskolában a diákok 16 éves kortól tanulnak 4+1 évig. Az intézmény fontos feladata, hogy felkészítse a fiatalokat a munkaerőpiacon való sikeres helytállásra, valamint megvalósuljon a sikeres felsőoktatási felvételi. A diákok 3 év után érettségi vizsgát tesznek. Az órarendjük hetente változik. A művészeti tárgyakat 4 hetes blokkokban tanítják, így a diákok jobban el tudnak mélyedni az adott feladatban, és megszakítás nélkül végig tudnak vinni egy tervezési-, és kivitelezési feladatot.

Az intézmény nagy hangsúlyt fektet arra, hogy diákjaik megszerzett tudásukat gyakorlatban az iskola falain kívül is megtapasztalják, ezért szakuknak megfelelő cégeknél, kisvállalkozásoknál harmadik évben egy hónapot, negyedik évben két hónapot dolgoznak a diákok.

A középiskolákba egy évvel később kerülnek be a diákok 9. osztály után. A középiskolai oktatásban van tandíj és ösztöndíj is. Az RMMT-ben tanuló diákok 50 %-a tovább tud tanulni. Lettországból jellemző az is, hogy a középiskolát elvégző diákok képesek saját vállalkozást beindítani és üzemeltetni.

Az RMMT diákjai a következő szakok közül választhatnak:

Visual Design Department: Design Specialist , Visual Advertising Design Specialist, Design Specialist of Decorative Forms, Environmental Design Specialist

Textile Art Department: Textile Design Specialist, Clothing Design Specialist, Customer service specialist

Woodworks Processing and Metal Art Department: Period Cabinet Maker, Metalware Performer, Style furniture designer

Media Art Department: Multimedia Design Specialist (WEB design), Multimedia Design Specialist (Animation), Video operator, Photo Design specialist

3. Nap- 2022. márc.2. szerda

9 órakor Találkoztunk Ágnese-vel a hotel aulájában. Városnézésre indultunk, megnéztük Riga óvárosának szecessziós épületeit. Majd egy újabb művészeti iskolát látogattunk meg.

Jana Rozentala Art School

Az iskola egy központhoz tartozik, a megtekintett képzőművészeti iskola mellett zeneiskola, balettiskola és kórusiskola is tartozik. A különböző művészeti iskolák együttműködnek művészeti projektekben. Az iskolában alapozó képzés folyik, amely után a diákok rajz, festés, szobrászat, fotó, számítógépes tervezés video, grafika tantárgyakkal foglalkoznak. A három éves program után pedig specializálódhatnak a következő szakokon:

Művészet (Illustrator): festészetet, grafikát, szobrászatot tanulnak.

Vizuális kommunikáció (Multimedia designer): 2D számítógépes tervezés, a video szak, a 3DM számítógépes tervezés, az animáció, valamint a WEB design.

Vizuális kommunikáció művészet (Fine Art Photographer): Fotóművészet szak.

Ez az iskola is nagy figyelmet fordít a beiskolázási tevékenységre, felvételi előkészítőt tartanak.

A Média (Videó és Animáció) szakon kiváló technikai felszereltség munkahelyi környezet érzetét keltette. A számítógépes munkát kézi ötletelés előzi meg.

Az iskolai "büfé" -ben, a kínálat az egészséges életmódra helyezi a hangsúlyt, az árak minden diák számára elérhetővé teszik, hogy az iskolában étkezzen.

Az iskola tanárai művészek, akár épp volt tanulók, akik nem csak tanítják, hanem a való életben is művelik az általuk tanítottokat. Óráikra vendég előadókat hívnak, vagy ők mennek a művész műtermét meglátogatni. A tantárgyak igyekeznek a kortárs művészeti irányzatok felé tartani. A média szakon megjelenik a 3D animáció, a videóművészet is. Fontosnak tartják, hogy diákjaik az iskolából kikerülve képesek legyenek a kreatív iparban megtalálni helyüket.

A rajztermekben nagyon jó polcos tárolást láthattunk a rajzoknak, festményeknek, tele festőállvánnyal és praktikus állítható, lehajtható, állványozható rajztáblákkal. A számítógépes teremben nagy monitorokon folyik a digitális rajzolás, folyósókon rácsos világítással ellátott installáció található, melyre kiállítást rendezhetnek.

Majd a nap utolsó programjaként egy műszaki egyetemet néztünk meg.

Riga Technical University:

Nem voltak hallgatók az épületben, mert a Covid miatt online órákon vettek részt. Kettő fiatal textiles tanár mutatta meg az iskolát és a munkákat. Az oktatás inkább műszaki jellegű, kísérleteznek különböző anyagokkal, hogy lehet létrehozni különböző materiát és azok mire alkalmasak. Nagyon jól felszerelt gépekkel az iskola: varrógépek, vasalóberendezések, kötő- szövőgépek, különböző anyag és textilvizsgáló berendezések. Izgalmas építészeti makettek láttunk és divatbemutató jellegű kisfilmeket a kollektiókról. Hazafelé átsétáltunk a Daugava felett egy hídon, bementünk egy kis üzletházba sütni és a vacsoránkat az O'PAPS Pubban fogyasztottuk el.

4. Nap- 2022. március 3. csütörtök

Az utolsó egyben 4-ik iskolát látogattuk meg ezen a napon, de mielőtt megérkeztünk volna útba ejtettük **Anna Kruz** boltját és műhelyét, ahol bőrből különböző ruhadarabokat és kiegészítőket készítenek. Anna még régebben az RMMT diákja volt és Agnese nagy örömmel mutatta be nekünk, így megtapasztalhattuk, hogy az oktatási szférából kilépve milyen utakon és hova is juthatnak el az egykori diákok.

Többek között megtudhattuk, hogy több éves út során sikerült ezt az önálló márkát megalapoznia, amely ma főleg online értékesíti termékeit külföldön, így pl. a Covid idején nem ütköztek nagy problémákba.

Ezek után érkeztünk meg az **Riga School of Design and Art** iskolába. Itt 530 fős létszámú diákkal foglalkoznak és mint megtudtuk éppen most változtatnak az oktatási struktúráján. Eddig különböző anyagokhoz köthetően (fa, textil, tervezőgrafika stb..) osztották fel szakokat. A jövő pedig az, hogy nincs ilyen alapú felosztás, hanem feladatok és probléma megoldásokon keresztül megközelítve foglalkoznak az

adott témával. Hiszen a jövő abba az irányba mutat, hogy a design területén nincsenek specifikációk, pl. egy széket műanyagból, üvegből, fából, fémből is el lehet készíteni, sokkal fontosabb a funkció megtervezése. Ennek szellemében folyik majd az oktatás. Érdeklődésünk után megtudtuk, hogy ez a változás kormány szinten működik, de az iskola sokat lobbizott ennek érdekében. Azt is megtudtuk, hogy a diákok innen számos külföldi nagyvárosban tanulnak tovább és meglepően magas kvalitású munkák születnek itt.

A mi bemutatkozásunk után körbe jártuk az iskolát és nem voltak alaptalanok a kijelentések. Mindannyian olyan érzéssel jártuk az egyetemi szinten felszerelt termeket (könyvtár, tanári dolgozószobák, rajzterem, tanterem stb..) mintha legalább a MOME új épületeiben lennénk. A diákok kisebb csoportokban önállóan és szorgalommal dolgoztak, de közvetlenek és barátságosak is voltak, a termekbe átlátszó üvegajtókon keresztül nézhettünk be. Az egész épületet jellemezte a nyitottság és a kölcsönös megbecsülés. Számos praktikus megoldást figyelhettünk meg, melyek később hasznossá válhatnak a hazai oktatási rendszerben is.

Utolsó etapként a külvárosban néztünk körbe a **WIMS** cipő műhelyben, ahol megfigyelhettük a lábbelik egyedi, kézi gyártási szakaszait.

Ezt követően zárásképpen egy délutánt töltöttünk a tengerparton, ami - a nagy hideg ellenére - felejthetetlen élmény volt.

5. Nap- 2022.március 4. péntek

Az ötödik nap reggel 10 órára kisbusz jött értünk a szállodánkhoz. Háromnegyed órás utazás után érkezünk meg aznapi úticélunk első állomásához.

The Ethnographic Open Air Museum of Latvia

A múzeum a Jugla-tó partján helyezkedik el egy fenyőerdőben. Európa egyik legrégebbi és legnagyobb szabadtéri múzeuma. Az épületek Lettország egész területéről, összes régiójából lettek összegyűjtve. Kézművesek, gazdálkodók, halászok tanyáit tekinthettük meg.

A múzeum és az iskola közös projekteket is szervez. Sétánk során megnéztük azt a szélmalmost is, amelyet az Riga Art and Media School diákjai segítettek helyreállítani. Az iskola műhelyeiben rekonstruáltak építő elemeket és a helyszínen, az összeállításban is részt vehettek a tanulók.

Vienkoču Park

A park Richard Vidzickis, a Riga Art and Media School egyik volt tanulójának ötlete alapján épült fel. A parkban egy faipari múzeumot rendeztek be, ahol megtekinthettük hogyan munkálták meg a fát a kőkortól napjainkig. Megismerkedtünk régi eszközök működésével, a fa nedvesítésével és égetésével létrehozott tárgyak sajátosságaival. Megismerhettük a rönkhajók gyártásának technológiáját is. A parkban rendeznek Work shoppokat is, amikor a látogatók kipróbálhatják a korabeli technikákat. Richard Vidzickis nagyon magas szintű ismeretekkel bír a fa megmunkálásának területén, de részt vesz az online kereskedelemben is. Saját készítésű termékeket árul, tálakat és faápoló szereket

Ligatne

A programok után ebédeltünk Ligatne-ban. Majd sétáltunk a város történelmi részében, ahol papírgyártással foglalkoztak közel 200 évig.

A papírgyártáson kívül a város arról is nevezetes, hogy a Zakusala nevű völgy szikláit védett természeti környezet veszi körül.

A vidéki kirándulásunk után Rigába visszaérkezve az esténket szabadon tölthettük.

6. Nap- 2022.március 5.szombat

A hatodik napon, szombaton múzeumi napot tartottunk, három kiállítóhely is szerepelt a programunkban. Agnese 11 órára érkezett a szállodába, hogy elkísérjen minket a kiállítóhelyekre. Elsőként a rigai **Divat Múzeumot** látogattuk meg, ahol különböző korok öltözékei és divatfotók vannak kiállítva. Az utolsó teremben a 19. és 20. század, illetve a lett népviselet ruhái az adott kor zenéjével együtt vannak bemutatva, amit nagyon jó és humoros ötletnek tartottunk, mert jól szemlélteti, hogy egy adott korban az öltözékek és a zenék stílusa, esztétikája mennyire összetartoznak. A következő állomás a „**Museum of Decorative Arts and Design**” volt, ahol Anda Munkevica szobrász üveg szobrait és installációit néztük meg. Anda Munkevica Lettország legfontosabb üveggel dolgozó művésze, aki több mint harminc éve dolgozik ebben a műfajban, és jelenleg az elmúlt öt évben készült művei vannak kiállítva. A kiállítás fő témái az átmenetek, változások, útkeresések, etikai dilemmákról való elmélkedések. Végül, de nem utolsósorban a **lett Szépművészeti Múzeumba** látogattunk el, ahol több kiállítást is megnéztünk, mind az állandó kiállítás anyagából, mind a jelenleg zajló időszak kiállításokból. Elsőként az **ES Text** című tárlatot látogattuk meg, ami egy erősen szövegközpontú konceptuális művészeti kiállítás, sok helyen az általunk nem értett lett nyelv domináns szereplésével, ennek ellenére nagyjából értettük a kiállított műveket, amik többek között a diktatúrák, az erőszak, a művészet szerepéről szóltak. A kiállítás a lett művészet olyan példáit veszi számba, amelyek fő szempontja a szavakban kifejezett gondolat. Ezekben a szódarabokban a figyelem a társadalom által használt jelrendszerekre, illetve arra irányul, hogy az információ, amelynek formája és tartalma társadalmi szerződés eredménye, e jelek vizuális megjelenítésén keresztül jut el. A legkritikusabb kiállítás volt a látott kiállítások sorában. Ezután **Inta Celmina** festészeti kiállítása következett, Inta Celmina fő érdeklődési köre a zene, a hangok megjelenítése a vásznon, elsősorban a színek segítségével. Ezután az állandó kiállítás anyagát is végig néztük 1780-tól napjainkig, a lett konstruktivizmus, Gustavs Klucis művei nagy hatással voltak ránk, és Lettország Szovjet időszakából származó fotókiállítás is lenyűgöző volt. A nagy lett festő Jana Rozentala festményeivel is megismerkedtünk, illetve a **Dzintra Vilks: Csendélet vándormadárral** – művészet és természet, című textil kiállítást is meglátogattuk. A művész a textil- és rostművészet világának egyik legkiemelkedőbb neve, természet volt a legalapvetőbb témája. A művész erdőből, rétből, szélből, rovarokból, madarakból, évszakokból és fűszálakból ihletet merítve készít gobelineket, térkompozíciókat a textilművészet nyelvén kifejeződő motívum vagy forma alapján. Klasszikus és ősi technikákra építi kifejezőmódját. Sima szövés, szatén szövés, gobelin, háromszárú sávoly, északi szövés, perzsa szövés – a szövésben; varrás, hímzés, kötés, horgolás – tűvel és cérnával, szövőszék nélkül készült munkákat láthattunk egyes technikákkal. Ősi textíliák egyik alapelemét – a minta, motívum ritmus ismétlését – használja.

Délután a Lido nevű helyen ebédeltünk, majd este Agnesevel és férjével együtt közös vacsorán vettünk részt, ahol beszélgettünk és megköszöntük Agnesenek és csapatának a sok tartalmas programot és a rengeteg segítséget.

7. **Nap-** 2022.márc.6.vasárnap

Délelőtt még gyors, rövid sétát tettünk a Riga Central Marketben, a halpiacon. Délben egy kisbusz vitt ki bennünket a rigai reptérre és hazautaztunk Varsói átszállással.